

AKO JE EMAS UPLATŇOVANÝ V INÝCH ČLENSKÝCH KRAJINÁCH EÚ A DÔLEŽITOSŤ BENEFITOV PRI PRESADZOVANÍ DOBROVOĽNÝCH ENV. NÁSTROJOV

RNDr. Daniel Helfer
ASTRAIA Certification
helfer@astraia.sk

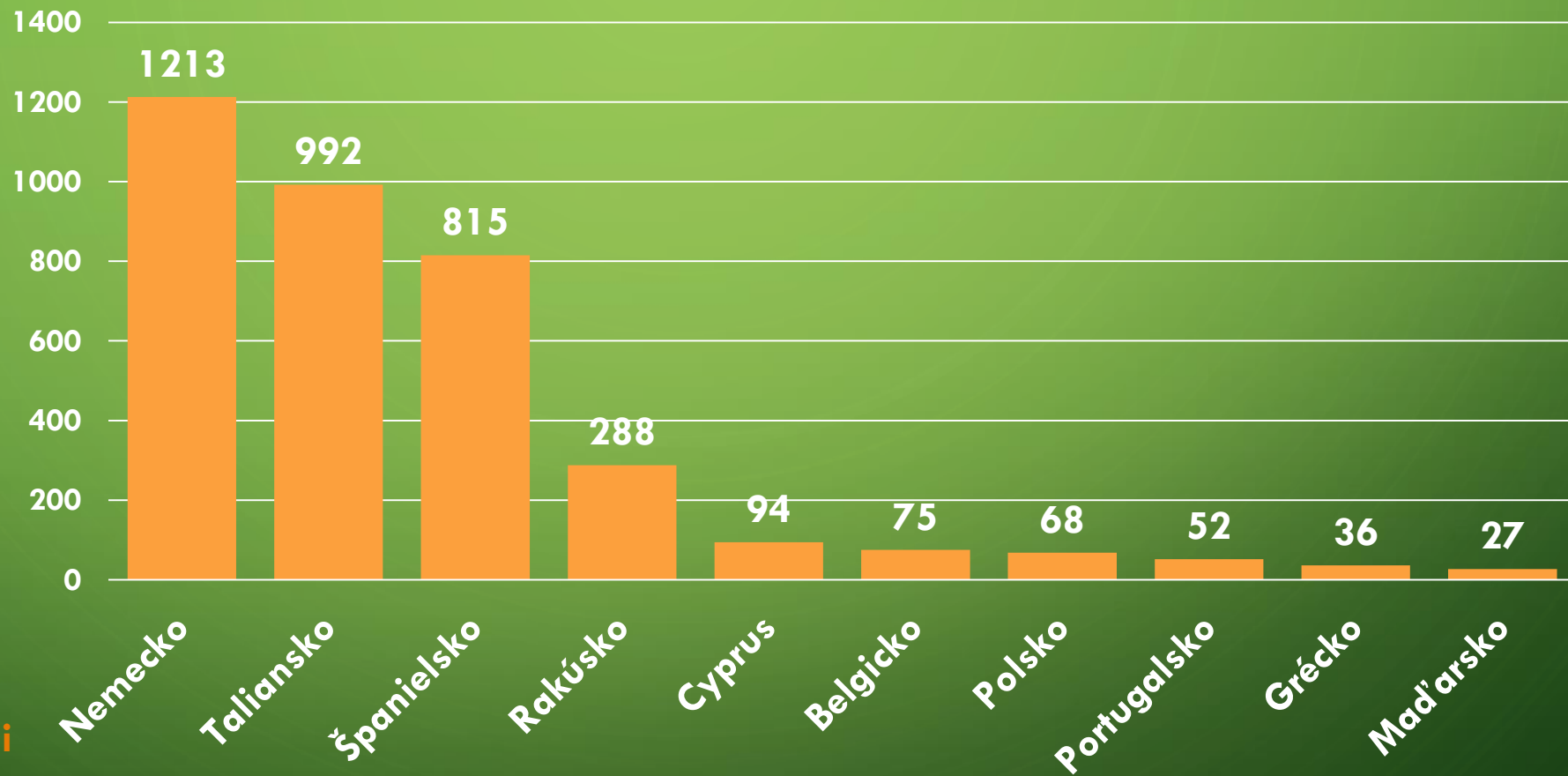

štatistiky
benefity
prístupy

POČTY SUBJEKTOV A MIEST REGISTROVANÝCH V SCHÉME EMAS

Počet registrovaných organizácií v schéme EMAS
(09/2018) - krajiny s počtom registrácií vyšším ako 25

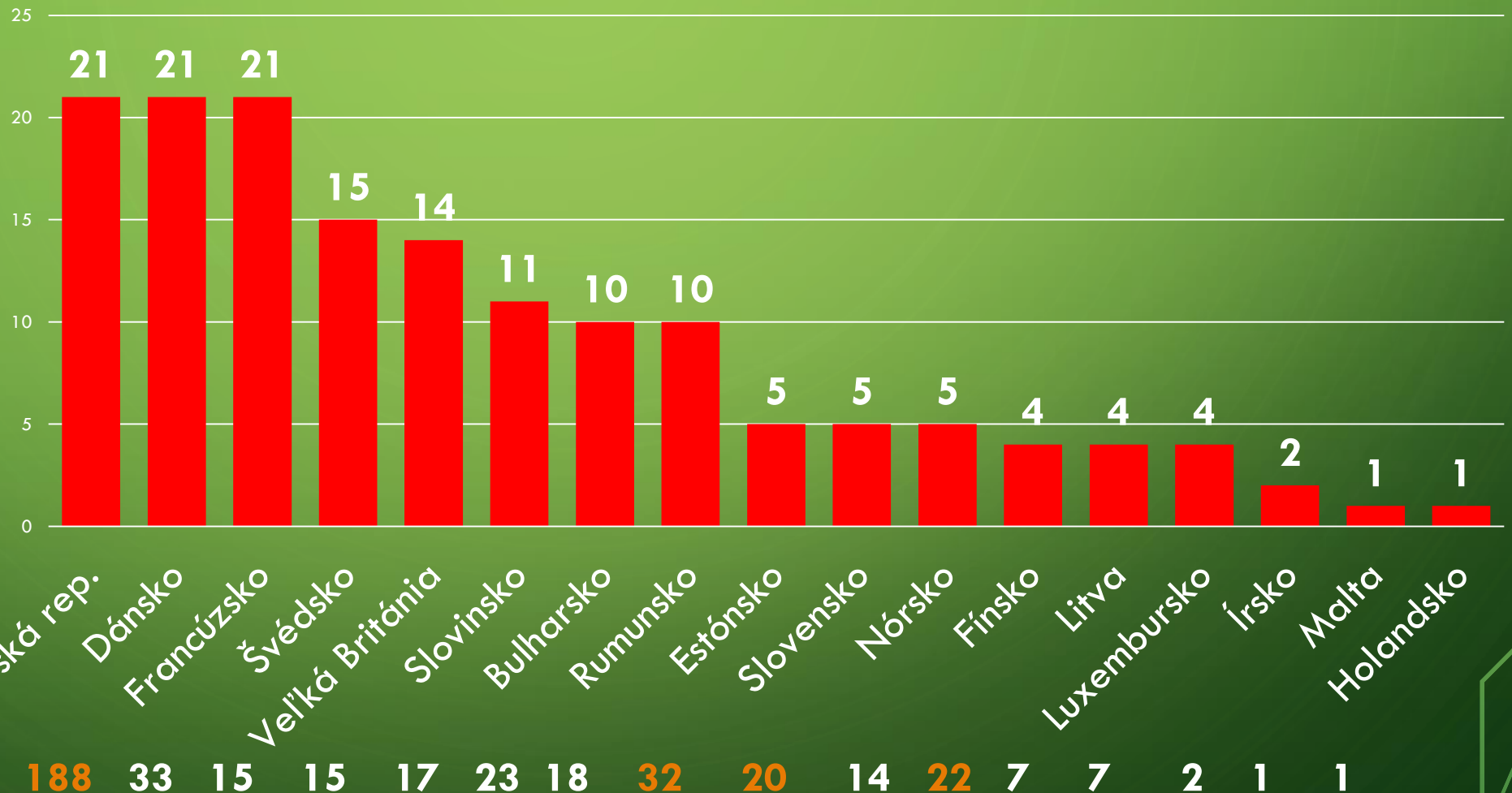

Počet registrácií
miest v schéme

EMAS: 2211 5820 1035 1211 94 755 367 90 1333 49

POČTY SUBJEKTOV A MIEST V EÚ REGISTRovaných V SCHÉME EMAS

Počet registrovaných organizácií v schéme EMAS
(09/2018) - krajiny s počtom registrácií do 25

Krajiny bez registrácie v schéme EMAS:
- Chorvátsko
- Lotyšsko

Počet registrácií miest v schéme EMAS:

47 188 33 15 15 17 23 18 32 20 14 22 7 7 2 1 1

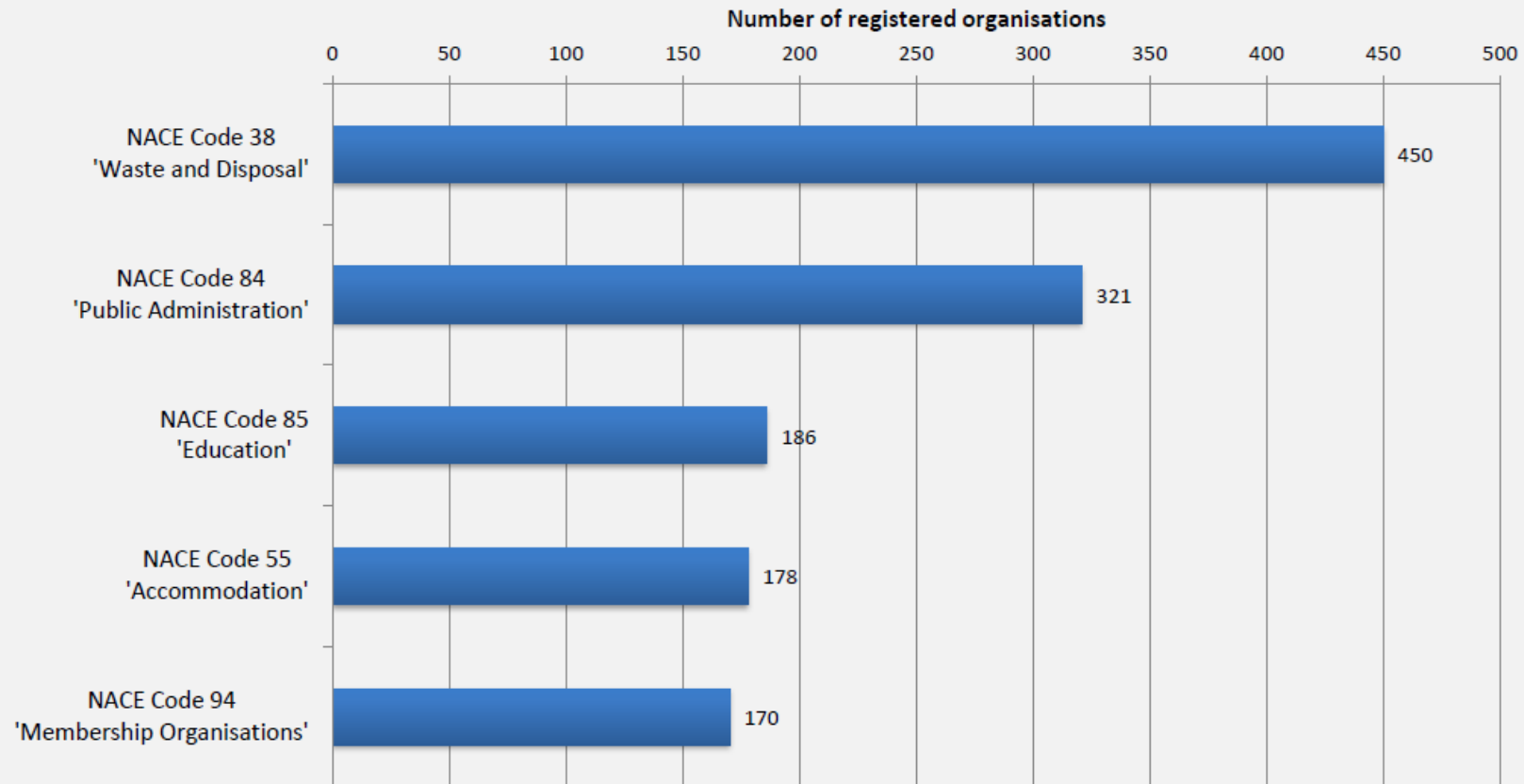
PREHĽAD SUBJEKTOV ZO SR REGISTROVANÝCH V SCHÉME EMAS

Registračné číslo	Názov organizácie	Dátum registrácie	Platnosť registrácie	Počet registrovaných miest
SK-000006	SEWA, a. s.	01.11.2008	30.06.2019	1
SK-000010	ŽOS-EKO, s. r. o.	31.05.2018	18.04.2021	1
SK-000011	Volkswagen Slovakia, a. s.	26.05.2017	21.12.2019	1
SK-000012	EUROVIA SK, a. s.	11.12.2017	30.10.2020	15
SK-000013	PROSPECT, spol. s r.o.	26.04.2018	26.02.2021	2
SK-000014	STRABAG s. r. o.	16.10.2018	01.08.2021	14
Združená registrácia v rámci EÚ				
DE-158-00016	Schaeffler Kysuce, spol. s r. o.	14.03.2013	31.03.2019	1
DE-158-00016	Schaeffler Skalica, spol. s r. o.	14.03.2013	13.07.2020	1
DE-158-00127	Wiegel Sered' žiarové zinkovanie s.r.o.	17.04.2018	08.12.2020	1

SLUŽBY – NAJČASTEJŠIE REGISTROVANÉ OBLASTI V SCHÉME EMAS

-Official statistics of the European EMAS Helpdesk- Leading Service Sectors (September 2018)

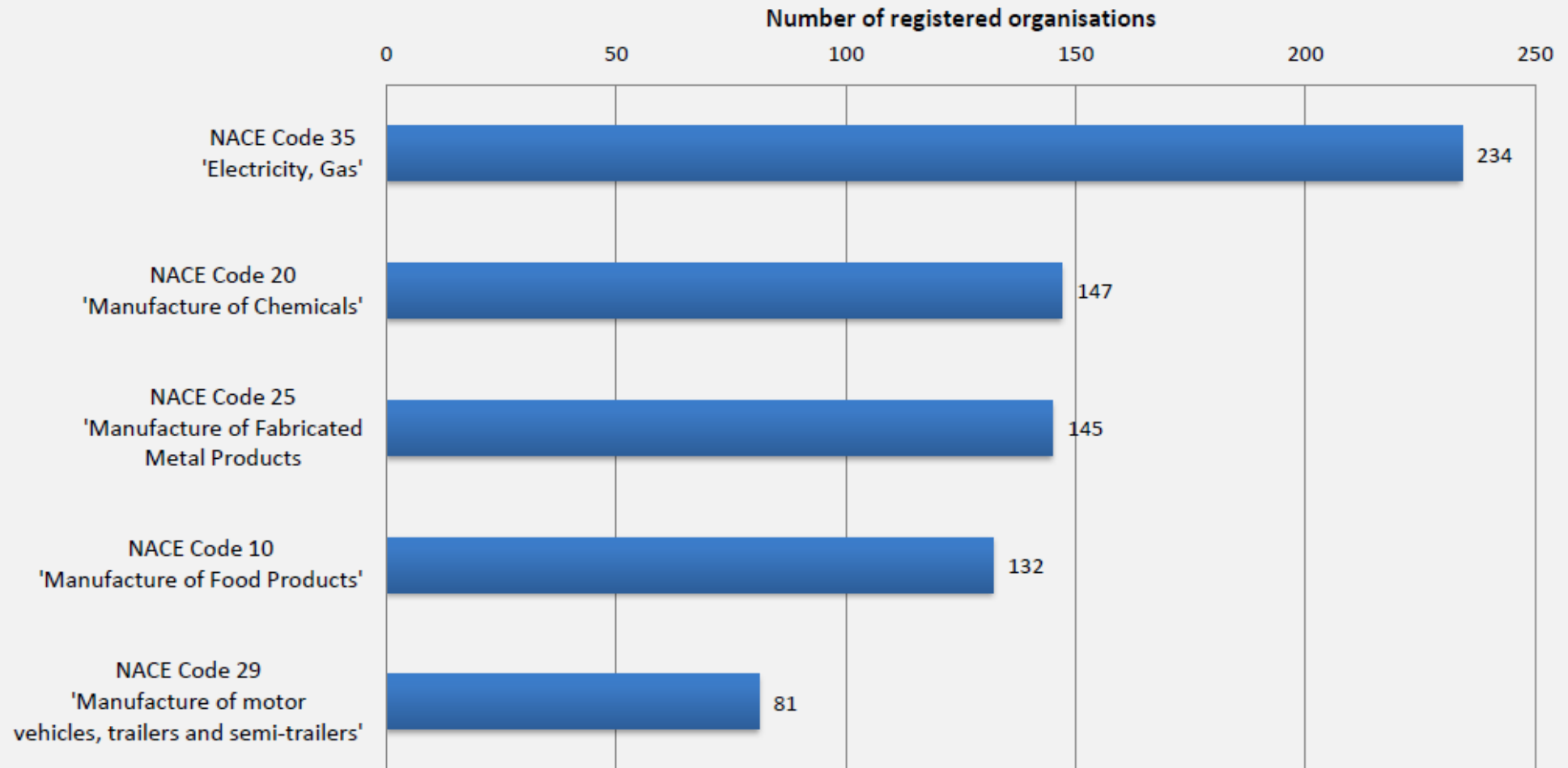

Source: EU EMAS Register

PRIEMYSEL – NAJČASTEJŠIE REGISTROVANÉ SEKTORY V SCHÉME EMAS

-Official statistics of the European EMAS Helpdesk- Leading Industrial Sectors (September 2018)

Výhody EMAS

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

Schéma EMAS vzhľadom na svoj maximálne aplikačný rozsah má potenciál najvyššej účinnosti zo všetkých dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky. Jej excelentnosť spočíva v možnostiach riadiť negatívne environmentálne vplyvy organizácie vhodnými preventívnymi riešeniami využitím metód čistejšej produkcie a nástrojov ako ekodizajn, ecolabeling (environmentálne označovanie), LCA (hodnotenie životného cyklu) a pod.

Uplatňovanie schémy v praxi môže viesť k ozdraveniu životného prostredia a priniesť tak prospech celej spoločnosti aj vďaka kontrole účinnosti zavedenia EMAS nezávislou treťou stranou pod garanciou štátu

Akú pridanú hodnotu má schéma EMAS oproti iným nástrojom?

✓ Najlepší štandard a prístup na dodržiavanie environmentálnych právnych predpisov

- Požiadavky schémy EMAS sú prísnejšie a širšie ako pri norme ISO 14001 najmä v oblasti súladu s právnymi predpismi. Overovatelia EMAS počas overovania kontrolujú dodatočné dokumenty (napr. povolenia) a potvrdzujú správnosť údajov v environmentálnom vyhlásení vrátane dodržiavania právnych predpisov.
- Pred registráciou príslušný orgán v schéme EMAS (orgán štátnej správy) komunikuje so všetkými príslušnými orgánmi štátnej správy, či na základe vykonanej inšpekčnej činnosti majú znalosti o možnom porušení predpisov v oblasti ochrany ŽP, aby zistil environmentálnu zodpovednosť a dôveryhodnosť žiadateľa o registráciu v schéme EMAS.
- Register EMAS je verejný, čo umožňuje verejnosti, mimovládny a ďalším zainteresovaným organizáciám permanentne kontrolovať tieto subjekty.

V niektorých členských štátoch EÚ štátne orgány okrem toho zvýšili spoľahlivosť EMAS prostredníctvom:

- procesu overovanie licencií pre EMAS overovateľov a stanovenia kvalifikačných požiadaviek na overovateľov
- spolupráce s overovateľmi napríklad formou spoločných inšpekcií alebo workshopov

→ **70% overovateľov a organizácií registrovaných v EMAS súhlasí s tým, že EMAS je pri zabezpečovaní súladu s právnymi predpismi účinnejší ako ISO 14001 ***

*Source: RAVE Study, 2017

3 X 3 DÔVODY NA PODPORU EMAS

- 1) Efektívne využívanie zdrojov
- 2) Ochrana klímy
- 3) Spoločenská zodpovednosť organizácii
- 4) Dodržiavanie právnych predpisov
- 5) Riadenie dodávateľského reťazca a zelené verejné obstarávanie
- 6) Dôveryhodné informácie
- 7) Meranie environmentálneho správania a výkonnosti
- 8) Angažovanosť zamestnancov
- 9) Zapojenie zainteresovaných strán

1. **ekonomické motivačné mechanizmy** (najúčinnnejšie pri presadzovaní dobrovoľných environmentálnych nástrojov – napr. znížiť poplatky alebo stanoviť právo organizácií znížiť platbu do Environmentálneho fondu)
2. **motivačné mechanizmy v oblasti regulačnej flexibility** (napr. organizácie zapísané do registra EMAS nezaradzovať do plánu preventívnych kontrol SIŽP a úradov ŽP, alebo predĺžiť lehoty rozhodnutí podľa §7 zákona č. 223/2011 Z.z. o odpadoch)
3. **informovanosť organizácií o požiadavkách** (kontroly, verejné obstarávanie, potvrdenie zodpovedného prístupu k ochrane ŽP, ako aj dodržiavanie predpisov v tejto oblasti...).

Návrh opatrení na podporu EMAS v súvislosti s PVO

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

4. **zviditeľniť schému EMAS na Slovensku** (propagácia, semináre, newsletter, oceňovanie registrovaných subjektov...)
5. **preškoliť štátnu správu**
6. **sfunkčniť „zelené verejné obstarávanie“** (zaviesť do verejného nakupovania jasné pravidlá, kedy sa musí transparentným spôsobom zohľadňovať úroveň environmentálneho správania)

Aktív EMAS 3.10.2012

Aké benefity majú členské štáty EÚ zo schémy EMAS?

Požiadavky EMAS

Striktné požiadavky na
meranie a hodnotenie
environmentálneho
správania

Zníženie negat. vplyvov na
životné prostredie s malým
alebo žiadnym dodatoč-
ným úsilím zo strany štátu
resp. štátnych orgánov

Nezávislé overovanie treťou
stranou, validácia a registrácia
organizácie v schéme EMAS
príslušným štátnym orgánom

Lepšie dodržiavanie
právných predpisov,
úspora času a
zdrojov pre orgány
presadzovania práva

Každoročne zverejnenie
environmentálneho
vyhlásenia (správy)

Ľahký prístup k overeným a
dôveryhodným environ-
mentálnym údajom o
organizácií a dôkazom o
súlade s predpismi

Benefity pre št. orgány

Príklady regulačných úľav

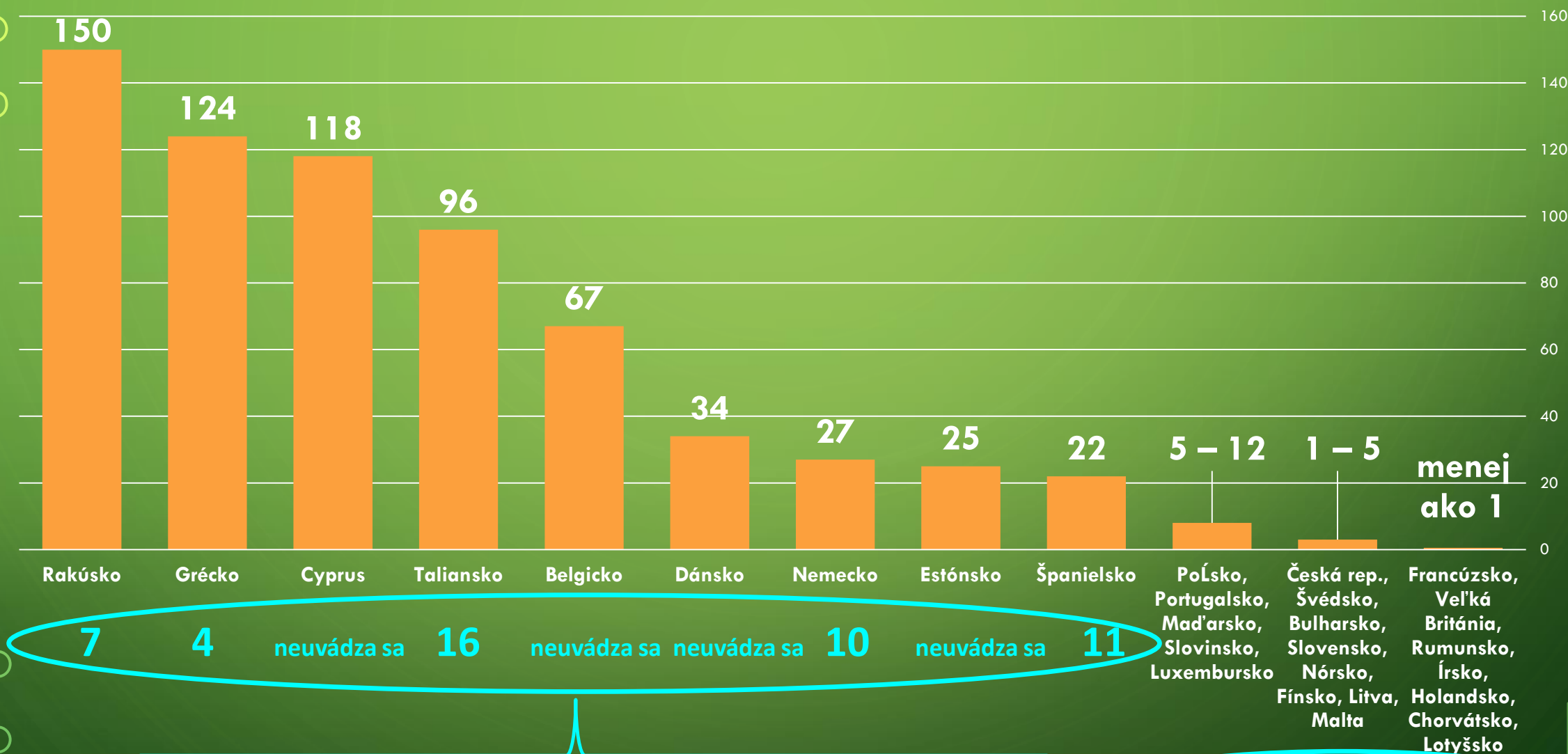
Prehľad zavedených podporných opatrení v členských štátoch predstavuje nástroje používané členskými štátmi na podporu EMAS vrátane regulačných úľav:

	Typy opatrení	Špecifikácia podstaty regulačnej úľavy
A	Španielsko, Katalánsko	Zníženie kontrol Smernica č. 2010/75 EÚ týkajúca sa priemyselných emisií identifikuje EMAS ako jedno z kritérií hodnotenia environmentálneho vplyvu spoločností. Katalánsko rozdeľuje organizácie do troch skupín, ktoré určujú frekvenciu inšpekcií. Organizácie registrované v schéme EMAS sa považujú za nízke riziko a nemusia sa podrobovať pravidelným kontrolám, stačí ak EMAS overovateľ vykoná pri overovaní zároveň špecifickú kontrolu a jej výsledky predloží príslušným orgánom – to automaticky nahrádza inak povinnú inšpekciu.
B	Rakúsko	Zelené nakupovanie Federálna agentúra pre obstarávanie zohľadňuje registráciu v schéme EMAS pri hodnotení ponúk na služby v oblasti čistenia a odpadového hospodárstva. Registrované organizácie dostávajú extra body.
C	Nemecko	Výnimka z nových povinností Nemecko transponovalo smernicu o energetickej účinnosti EÚ a zaviedlo pre veľké spoločnosti novú povinnosť vykonať energetický audit každé štyri roky. Organizácie registrované v schéme EMAS alebo certifikované podľa ISO 50001 majú výnimku z povinnosti absolvovať každé 4 roky energetický audit.
D	Grécko	Zníženie poplatkov Spoločnosti, ktoré nakladajú s nebezpečným odpadom a sú registrované v schéme EMAS, majú o 50% znížené náklady na poistenie zodpovednosti za environmentálne škody.

Prehľad benefitov poskytovaných jednotlivými štátmi EÚ

	Predĺženie platnosti povolení / autorizácií	Rýchle vydanie povolení/ jed- noduchšie žiadanie o povole- nie (využite env. vyhlásenia)	Zelené verejné obstarávanie	Posun prahových hodnôt EIA pri rozširovaní alebo zmene projektov/kapacít	Znížené frekvencie kontrol zo strany štátu	Znížené požiadavky na hlásenia a monitorovanie	Zníženie správnych poplatkov	Zníženie/zrušenie finanč. záruk (poistenia environ. škôd/ havárií)	Vlastné vyhlásenie pri konaní o predĺženie povolenia	Daňové úľavy	S P O L U
Rakúsko	1	1	1		1	3					7
Nemecko		1	1			4	1			3	10
Česká rep.		1									1
Francúzsko			1		1	1				1	4
Grécko	2				1					1	4
Taliansko	1	4		2	1	3	2	1	1	1	16
Poľsko					1		2				3
Španielsko	1		1		3	2		1		3	11
Vel'. Británia							1				1
S P O L U	5	7	4	2	8	13	6	2	1	9	57

Počet registrovaných miest v schéme EMAS na 1 mil. obyvateľ'ov danej krajiny

Počet EMAS benefitov zavedených v krajine

Poľsko - 3 Česká rep. - 1 Francúzsko - 4,
Veľká Británia - 1

Výber zaujímavých benefitov pre subjekty registrované v schéme EMAS, ktoré zaviedli iné členské štáty EÚ

- 1) Francúzsko:** organizácie registrované v schéme EMAS majú zníženú daň/poplatok štátu za uloženie ostatných odpadov na skládku
- 2) Nemecko:** v EMAS registrované organizácie alebo certifikované podľa ISO 50001 ak patria do sektoru výroby s vysokou energetickou spotrebou, môže získať späť až 90% z dane za elektrickú energiu
- 3) Taliansko:** preskúmania platnosti IPKZ povolenia až po 16 rokoch namiesto 10
- 4) Taliansko:** energetické výrobné podniky registrované v schéme EMAS môžu rozšíriť kapacitu výroby o 30% viac oproti limitu pre iné podniky bez potreby absolvovať proces hodnotenia vplyvov na ŽP (EIA)
- 5) Taliansko:** EIA sa nevyžaduje od EMAS registrovaných firiem, ak žiadajú o povolenie na zhodnocovanie alebo úpravu odpadov

Výber zaujímavých benefitov pre subjekty registrované v schéme EMAS, ktoré zaviedli iné členské štáty EÚ

- 6) **Francúzsko:** organizácie registrované v EMAS sú vyňaté z pravidelných preventívnych kontrol zameraných na ochranu ŽP. Interval kontrol je nastavený na 5 rokov a 10 rokov pre organizácie s certifikáciou podľa ISO 14001 – **podobne aj podniky v Španielsku sú vyňaté z plánu preventívnych environmentálnych inšpekcií**
- 7) **Nemecko:** v EMAS registrované organizácie majú o 30% znížené poplatky za vydanie povolenia alebo monitorovanie súvisiace s odpadom, reguláciou emisií a predpismi o ochrane vôd
- 8) **Taliansko:** zníženie administratívneho poplatku o 1 000 – 8000 € pre organizácie registrované v schéme EMAS pri žiadosti o zmenu/predĺženie IPKZ povolenia
- 9) **Pol'sko:** oslobodenie od spotrebnej dane z plynu a uhlia pre organizáciu registrovanú v schéme EMAS

Poznámka: Efektívnosť EMAS benefitov závisí od toho ako sú definované. Ak má EMAS alternatívne prístupy jeho aplikácia je menej využívaná ako v prípadoch, ak EMAS je striktná požiadavka alebo vedie k najväčším výhodám, napr. najdlhšie predĺženie platnosti IPKZ povolenia alebo najvyššej daňovej úľave.

AKO ĎALEJ NA SLOVENSKU ?

- **Bez zavedenia EMAS benefitov nemôžeme očakávať zvýšený záujem o registráciu v schéme EMAS na Slovensku!**
- **Ako najviac motivujúce sa javia daňové a iné finančné úľavy**
- **Nemali by sme sa báť na Slovensku zavádzať EMAS benefity, lebo skúsenosti z iných krajín ukazujú, že výhody a úľavy, ktoré poskytneme excelentným organizáciám registrovaným v schéme EMAS sa niekoľko násobne vrátia štátu cez environmentálny prístup a aktivity registrovaných organizácií a zároveň to zvyšuje tlak na ostatné organizácie zodpovednejšie pristupovať k ochrane ŽP!**
- **Odporúčam vytvoriť pracovnú skupinu na MŽP SR, ktorá by navrhla vhodné benefity pre účastníkov schémy EMAS v SR a zabezpečila ich implementáciu v SR cez vhodné legislatívne úpravy predpisov SR.**

**ĎAKUJEM ZA
POZORNOST**